

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački,
izvanredni izaslanik i predstavnik Svetog Oca pape Franje
na slavlju 300. obljetnice svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske
Sinj, homilija na Misi 15. kolovoza 2015. godine.
Liturgijska čitanja: *Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56*

1. Radosno vršeći poslanje koje mi je – kao svojemu izaslaniku za ovo Slavlje – povjerio papa Franjo, želim istaknuti da je nama, danas okupljenima u svetištu Gospe Sinjske, Sveti Otac osobito bliz svojom pastirskom ljubavlju i molitvom. Stoga, u njegovo ime od srca pozdravljam pastira ove starodrevne Crkve, dragoga subrata, mons. Marina Barišića, nadbiskupa metropolita splitsko-makarskoga, zatim mons. Želimira Puljića, nadbiskupa zadarskoga i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, mons. Franju Komaricu, biskupa banjalučkoga, mons. Iliju Janjića, biskupa kotorskog, vladiku Nikolu Kekića, biskupa Križevačke eparhije, mons. Marka Semrena, pomoćnog biskupa banjalučkog, cijenjenoga oca provincijala Provincije Presvetoga Otkupitelja, fra Joška Kodžomana, čuvara Sinjskog svetišta, fra Petra Klapeža, kao i ostale mnogopoštovane provincijale i provincijalke, dragu braću svećenike, redovnike, sestre redovnice, bogoslove, redovničke kandidatice i kandidate te sjemeništare.

Srdačno pozdravljam cijenjenu gospođu Predsjednicu Republike Hrvatske, sve predstavnike zakonodavne, izvršne, sudbene i vojne vlasti hrvatske države; predstavnike županijskih, gradskih i općinskih vlasti, sve predstavnike institucija i sastavnica društvenoga, kulturnoga, gospodarskoga i političkoga života. Posebno pozdravljam sinjske alkare, kao i ostale čuvare hrvatske baštine, nadahnute kršćanskim vrijednostima. U istome ozračju pozdravljam i sve hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji, moleći Boga za duše pokojnih koji su branili slobodu i dostojanstvo ne samo hrvatskoga naroda, nego i svakoga čovjeka tijekom povijesti do danas.

Radosna srca pozdravljam tebe, vjerni puče hrvatski cetinskoga kraja, sve vas draga djeco i mladi, vas roditelji, očevi i majke, bake i djedovi, pozdravljam sve hodočasnike, posebno vas iz dičnog ramskog kraja i drugih dijelova Bosne i Hercegovine, sve vas braćo i sestre u Isusu Kristu, koji ste se o ovoj visokoj, tristotoj obljetnici ponovno uputili k našoj nebeskoj Majci, da bismo ovdje zajedno očitovali pobožnost i zahvalnost Gospi Sinjskoj, moleći njezin zagovor i preporučujući joj svoje mile i drage, svoje nakane i potrebe, zavjete i molitve.

2. Gledajući vas u procesijskome hodu i sabrane ovdje u euharistijskome zajedništvu pred milosnim likom Čudotvorne Gospe Sinjske, postaje bliskom riječ iz Knjige Otkrivenja koja nam je naviještena: »Otvori se Hram Božji na nebu i pokaza se Kovčeg saveza njegova u Hramu njegovu«.

Ovdje u Sinju *danas je otvorena riznica neba* koja pokazuje snagu pobjede Isusa Krista po vjeri i vjernosti, po poniznosti i daru, po Uznesenju Blažene Djevice Marije. Nije li, braćo i sestre, ovo sinjsko zajedništvo, kao i sva ona mnoštva vjernika diljem Lijepe naše danas okupljenih oko Marije na nebo uznesene još jedna potvrda da smo željni gledati blago na nebu, da bismo radosno živjeli na zemlji?

Sinjska riznica čuva spomen na događaje iz prošlosti u kojima sa zahvalnošću promatramo očitovanje Božje prisutnosti po Blaženoj Djevici Mariji prije tri stoljeća. Vi, dragi vjernici sinjskoga kraja, u ovom svečanom trenutku obnavljate spomen i svjedočite neupitno uvjerenje da je po Gospinu zagovoru obranjen vaš Grad i da su očuvani životi vaših predaka, okupljenih na molitvi u sinjskoj tvrđavi, kamo su se pred naletom nadmoćne osmanlijske vojske bili sklonili noseći sa sobom dragu sliku Gospe od milosti.

3. Jučer navečer, kad sam došao u Sinj najprije sam ovdje, na koljenima, u molitvi i zahvalnosti zastao pred slikom Čudotvorne Gospe Sinjske. Došao sam ovamo da bih, kao Papin izaslanik i zagrebački nadbiskup, pred tim dragim likom u vjeri zajedno s vama zahvalio za događaj kojega se spominjemo ovim slavljem, ali i za sve one događaje koji ostaju urezani u vaše živote i živote vaših obitelji, a koji su bili rasvijetljeni i na put dobra upravljani po zagovoru Majke od Milosti čudotvorne Gospe Sinjske.

Nakon molitve pred divnim Marijinim likom uputio sam se u Svetište prateći njezin lik do mjesta prema kojemu se uzdižu vaši molitveni vapaji i vaši pogledi vjere. Po lijepome običaju svakoga hodočasnika u Sinjsko svetište, i ja sam u tihoj molitvi obišao oko oltara hodeći po svetome tlu, po kamenu koji je duboko izdubljen tragom koljena vas i vaših predaka. Tu stazu u kamenu izdubljenu, kojom na koljenima prolazite, prepoznao sam kao »svetu relikviju« i svojevrsnu »tristoljetnu sinjsku spomenicu« u kojoj je najjasnije zapisan spomen na slavnu obranu Sinja, kao i na sve obrane od zla i nevolja, izmoljene pred Gospinim likom.

Ne zaboravite, braćo i sestre, tu svetu uspomenu koju čuva ovo Svetište; znajte u tome stoljetnome znaku prepoznati snagu molitve vaših predaka, kako bi i vaša molitva u svakoj vašoj potrebi i nevolji bila ojačana čvrstim pouzdanjem u zagovor Nebeske Majke. U Sinju svatko ostaje zadivljen prizorom mnoštva ispruženih ruku koje žele dotaknuti Gospinu sliku. Osjetio sam kako svaka pružena ruka u dodiru Majčine slike želi biti dodirnutu Božjom milošću.

4. Braćo i sestre, čudotvorna Gospa Sinjska uistinu je *Majka od milosti*. To vjernici nisu zaboravili od onoga jutra svetkovine Velike Gospe 1715. godine koje je svanulo u slobodi. Slavlje Marijina uznesenja na nebo bilo je potvrda pomoći s neba. U utvrđenome Gradu nitko se nije uzoholio misleći da je pobjedu izvojevala ljudska moć i hrabrost branitelja, i nitko nije sumnjao da je obrana čudesni Božji zahvat, izmoljen ponizno pred likom Gospe od milosti.

Povijesni zapisi škrti su u opisu pojedinosti obrane pod Sinjem. To što su nam uskratila povijesna vrela, uzvratilo je sjećanje vjere. Samo godinu dana nakon onoga čudesnoga događaja, u zahvalu za čudesnu obranu i spašene živote, sliku Majke od Milosti splitski nadbiskup Cupilli svečano je okrunio zlatnom krunom u koju je urezan natpis »*In perpetuum coronata triumphat*«, »Zauvijek okrunjena pobjedno slavi«, a natpisu je dodana godina 1715. Da, upravo tako: ne stoji godina krunidbe Slike, nego godina slavne pobjede. U tu jednostavnu rečenicu zbijena je sva povijesna istina. Ona pruža razjašnjenja svih sumnja, u njoj je rasvijetljena znatiželja svih koji bi danas htjeli sigurne potvrde i dokumente o znaku s neba. Okrunjena slika i koljenima izdubeni kamen podno slike najsigurnija su potvrda istine o obrani Sinja – za one koji su otvoreni cjelovitomu čitanju povijesti. Dragi Sinjani, zar nije znakovito i divljenja vrijedno da su krunu dali izraditi sami zapovjednici i vojnici obrane grada?

5. Braćo i sestre, upravo to je bilo razlogom zašto se ta čudesna pobjeda – bez obzira na političke i društvene mijene i bez obzira bila nekomu draga prisutnost Gospe ili ne – svečano i molitveno slavi svake godine, već tri stoljeća. Tako bez Gospe nijedno događanje, vezano uz obranu Sinja, nema istinski smisao. Ta je istina ostala sačuvana i u viteškoj igri Sinjske alke, jer alkari od starine na svojoj zastavi nose Gospin lik. Privremeni pokušaji – u ona hrvatskom narodu i katoličkoj vjeri nesklona vremena – da se ta sraštenost odvoji pokazali su se tek kao prolazne zablude i stranputice, daleke od duše naroda.

Dragi Sinjani, dragi vjernici cetinskoga kraja, dragi alkari i svi ljubitelji te lijepo spomen-igre koja je više od igre, imajte mudrosti i viteške hrabrosti othrvati se svim izazovima i ponudama, kojima se želi potisnuti spomen na vašu odanost Gospi, na snažnu vjeru cetinskoga puka i na vašu junačku privrženost hrvatskoj domovini.

Povezanost i pobožnost hrvatskoga naroda prema Majci Božjoj ostaje smjerokazom za budućnost nama kršćanima u Hrvatskoj, da ne dopustimo razdvajanje svoje vjere od društvene zbilje i od zalaganja za dobro; da se ne sramimo svjedočiti istinu neba u zemaljskim poteškoćama; da ne zaniječemo Boga i ne gubimo pouzdanje u njega.

6. Lik Gospe Sinjske, koji je došao ovamo zajedno s franjevcima i pukom iz ramskog kraja, po mnogočemu je poseban i dojmljiv. Marija sućutno promatra nas vjernike. Nas kao djecu u Božjemu Sinu Isusu Kristu. Ona ne drži u naručju Isusa, nego pogledom dodiruje, poziva i grli nas, Crkvu. Mi smo Kristovo Tijelo, vidljivost Krista u svijetu. Marija je pod križem postala naša Majka. Papa Franjo, zagledan u lik žalosne Majke pod križem, ovako razmišlja: »Njezino se srce

širi kako bi napravilo mjesta za sve ljude, dobre i zle, sve, te ih ljubi kao što je Isusa ljubila« (*Papa Franjo, Propovijed na Svetkovinu Svete Marije Bogorodice, 2014.*).

Marijin pogled nije nametljiv, štoviše blag je i brižan. Prignutost glave poziva svakoga čovjeka da podigne pogled i ugleda dar neba, lice Majke koja tješi i jača svjetlom vječnosti. Recite vi, sinovi i kćeri Gospe Sinjske, vi koji ste danas došli svojoj Majci, i koji joj svake godine dolazite s molitvom na usnama, može li itko stati pred čudotvorni lik Gospe od milosti, može li se itko iskreno suočiti s njezinim spuštenim pogledom, a da najprije ne preobrazi kršno tlo oholosti svoje duše u njivu plodne poniznosti? Baš ovdje, u Sinju, posebno je vidljivo da se tek u poniznosti ostvaruje istinska duhovna ravnopravnost odnosa zemaljskoga djeteta i nebeske Majke, one koja nas danomice uči da se u poniznosti čovjek uzvisuje do razine dostojanstva djeteta Božjega. Zato danas treba od Boga moliti da nam udijeli tu milost da nam se susretnu pogledi, naš s pogledom Gospe Sinjske, s pogledom iz kojega se rađa novi čovjek, s pogledom koji je u stanju obnoviti nas, Crkvu i društvo.

7. Dragi vjernici, dok se u ovome sinjskom podneblju spominjemo hrabrosti alkara, ne zaboravimo snagu i nježnost žena. Važno je to istaknuti ovdje gdje u oporosti života struji snaga, brižljivost, vjernost i nježnost ženstvenosti.

U Evandelju smo čuli pozdrav i navještaj radosti koji je nošen od žene Marije do žene Elizabete, u poniznosti i želji za susretom te u spremnosti da jedna drugoj budu na pomoć.

Ovdje u sinjskome kraju osjeća se hvalospjev ženstvenosti koja živi puninu ljudskoga života. To je žena koja zna s odgovornošću prihvaćati vlastite snage, darove i mogućnosti, ali ujedno ostati otvorena Božjim nadahnućima i pozivu koji je iznad ljudskih sposobnosti i umijeća. To je ženstvenost koja se tijekom povijesti očitovala u snazi i nježnosti, u velikodušnosti majčinstva kao i u prihvaćanju redovničkoga poziva.

Kolike žene i majke dolaze pred lik Gospe Sinjske moliti i zahvaljivati za svoju obitelj, djecu i muževe, braću i sestre, roditelje i rodbinu. Kolike su ovdje preporučivale svoju djecu da odgovore Božjemu pozivu u svećeništvo ili redovništvo. Kolike su se utjecale Marijinoj pomoći spajajući sućut njezina pogleda i suze moliteljica.

Braćo i sestre, vrijedni su to primjeri za našu suvremenost. Toliko nam je puta u hrvatskome društvu potrebna ženska snaga koja živi u nježnosti i stvaralačkoj maštovitosti; koja brani život i očituje svoju vjeru; koja zna izreći istinu na način koji prodire do srži, ali ne odbacuje čovjeka; koja prepoznaje opasnost, ali se ne boji stupiti pred bilo koju razornu moć; koja upozorava na stranputice i ne odustaje od zajedništva; koja poznaje rastanke i čekanja ne gubeći nadu u radost povratka.

I Crkvu i domovinu često stavljamo u sliku Majke i žene, jer ona – donoseći život na svijet – prepoznaje dar; umije se diviti čudu što ga Bog čini; osjeća ljubav kojom je zahvaćena i koju je pozvana nositi drugima, upravo onako kako pjeva Marija u svome hvalospjevu.

8. Draga braćo i sestre, naš današnji hvalospjev Bogu nije sukladan samo događajima koji su temelj jubilejskoga slavlja, nego se tu nalazi puno drugih iskustava što ih pamti ovo Svetište.

Takvo jedno ono je od prije pedeset godina (1965.), kada se slavila dvjesto i pedeseta obljetnica čudesne obrane Sinja. Tadašnje se slavlje, kojem je predsjedao blagopokojni kardinal Franjo Šeper, zbivalo u neskloim društvenim okolnostima za Crkvu kada je komunistička vlast još uvijek nastojala pokazati svu odlučnost potiskivanja nacionalne svijesti u hrvatskom narodu i zatiranja Katoličke Crkve. No, događaj sinjskoga jubileja 1965. godine pomrsio je račune i potopio nade komunističke vlasti. Velebno euharistijsko slavlje u Sinju bilo je tada najveće poslijeratno okupljanje vjernika u našem narodu. To je sinjsko slavlje pokazalo da vlast koja se usprotivi narodu i koja želi izbrisati njegovu povijest, kulturu i vjeru, ne može opstati.

Zato je lijepo iznova doživjeti da marijanska svetišta i danas jačaju jedinstvo Crkve i naroda. Usuđujem se reći da ovo marijansko svetište povezuje naš jug i sjever, istok i zapad, hrvatske vjernike iz Bosne i Hercegovine, kao i one iz dalekoga svijeta. Zato smo se u raznim kušnjama uvijek vraćali u Marijina svetišta i dopuštali da nas zahvati Marijin pogled.

To je naš narod bezbroj puta iskusio, a u novijoj povijesti o marijanskoj snazi hrvatskoga naroda svjedoči nam i Domovinski rat. Danas u Sinjskom svetištu molimo za hrvatsko zajedništvo. Dosta nam je podjela! Ako želimo napredak svom narodu i domovini potrebna je opća suglasnost oko temeljnih pitanja. Otvorenost daru života i zaštita obitelji i ljudskoga života u obitelji danas postaje gorućim pitanjem. O tome ovisi budućnost našega naroda. Ideologije koje se zasnivaju samo na ekonomskoj računici vode u vrijednosnu izgubljenost.

Radost i zajedništvo života, kako u obitelji tako i u domovini, nisu nikada presudno ovisili o ekonomskoj moći. Vama je, očevi i majke cetinskoga kraja, to dobro poznato. Mnogi od vas ponikli su iz obitelji s brojnom djecom i znadete da se u takvim obiteljima, unatoč i mogućoj oskudici, na jedinstven način gradi povjerenje, odvažnost u susretu sa životnim nedaćama, osjetljivost za druge, odgovornost za zajedničko dobro.

Molimo danas i za mir u svijetu, za sve koji su posebno pogođeni i strepe za život svojih najbližih. Diljem svijeta bukne ratovi, i žarišta ima na toliko mjesta da papa Franjo često govori o tinjajućem, tihom, trećem svjetskom ratu. Nekima je sve to očito igra. No, rata se igraju i ratove izazivaju samo ljudi i sustavi koji nisu dozreli, koji se pred drugima žele potvrditi silom, umjesto da svojom čestitošću izazivaju poštovanje.

9. Draga braćo i sestre, svi mi koji smo danas došli Gospi Sinjskoj možemo otići osnaženi. Mnogi ste ovamo došli radi zavjeta, moliti za svoje bližnje i za sebe. Majka Marija čuje i tvoj vapaj, čuje tebe koji dolaziš pod pritiskom bolesti; tebe koji si zabrinut kako preživjeti sutrašnji dan; tebe koji tražiš posao; tebe koji strahuješ za svoje školovanje, za svoju djecu, za svoju starost! Čuje Gospa Sinjska i vas koji čeznete zasnovati obitelj; sluša i vas koji osjećate da vam je obiteljski život u poteškoći.

Blažena Gospa uvijek je suputnica na našim životnim putovima. Neka nam pomogne da svugdje živimo pod njezinim pogledom; neka nas štiti da ne trebamo napustiti svoj dom i domovinu; neka svojom milošću prati i pohodi sve koji su morali otići sa svoje grude i neka udijeli milost svima koji su odlutali, da se vrate u zagrljaj svoje Majke. U tome se zagrljaju osjeća sigurnost i toplina, prihvaćanje i opraštanje, poziv i molitva.

Draga braćo franjevci, vrijedni čuvari ovoga drevnog Svetišta! Povijest vam je povjerila svetu zadaću čuvanja dragoga lika Čudotvorne Gospe Sinjske, a vas je povjerila Njoj. Sačuvali ste ga hodeći zajedno sa svojim narodom, noseći i dijeleći s njime njegove muke, progonstva, boli i radosti. Ne dopustite da vas išta odijeli od ovoga vrijednog naroda i nastojte da vas s njime još više veže život u jednostavnosti i zahtjevnosti Evandjelja, po primjeru vašega utemeljitelja svetoga Franje.

Dragi vjernici, dolazeći iz Zagreba u Sinj ponio sam iz zagrebačke katedrale i molitvu da u ovome hodočašću, među nama bude još jedan pratitelj, vjerni Marijin hodočasnik, blaženi Alojzije Stepinac. Poznata nam je njegova svetost, a njegovo pouzdanje u Boga trajno nam je nadahnuće.

Neka vas uz zagovor Gospe Sinjske neprestano prati i njegova nebeska pomoć. Izvršavajući nalog pape Franje, od srca zazivam Božji blagoslov na sve vas, posebno na vaše obitelji, djecu i mlade, na grad Sinj, Cetinsku krajinu i svekoliku nam domovinu Hrvatsku. Amen.